

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสรรพสิ่งในจักรวาล มักพบว่าปัญหาเกี่ยวกับปฐมกำเนิดของมนุษย์ เป็นปัญหาสำคัญในการอภิปราย เนื่องจากนักวิชาการมีทัศนะที่แตกต่างกัน เช่น นักปรัชญาศาสนาและนักปรัชญาจิตนิยมมีทัศนะเกี่ยวกับปฐมกำเนิดของมนุษย์อย่างหนึ่ง ส่วนนักวิวัฒนาการนิยมก็มีทัศนะอีกอย่างหนึ่ง นับตั้งแต่มนุษย์อาศัยอยู่บนพื้นโลก (Salah Abd Alim Ibrahim, 1982 : 6)

นักวิชาการตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงสมัยปัจจุบัน ได้พยายามศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับปฐมกำเนิดของมนุษย์ ซึ่งได้อุบัติขึ้นและอาศัยอยู่ในจักรวาลพร้อมกับสิ่งต่าง ๆ เช่น ลัทธิและพืช แต่มนุษย์มีความแตกต่างจากสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้น ด้วยสติปัญญาที่สามารถรับรู้ได้ ยัง ป็อล ซาร์ตร์ (JEAN PAUL SARTRE)¹ ได้กล่าวว่า “จักรวาลเหมือนบ้านคนปัญญาอ่อนหลังหนึ่ง ซึ่งมีคนปัญญาอ่อนที่ไม่มีความคิดและความรู้สึกเป็นเจ้าของในบ้านหลังนี้ วัตถุต่าง ๆ ได้มารวมกันและก่อตัวเป็นรูปร่างขึ้น โดยอาศัยความสัมพันธ์ทางฟิสิกส์ และเคมีจนเป็นอะไรก็ไม่รู้ แต่ท่ามกลางสิ่งเหล่านี้ มนุษย์เป็นสิ่งที่ผิดไปจากสิ่งอื่น ๆ เพียงอย่างเดียวที่สามารถไปถึงขั้นของการรับรู้ด้วยตนเองได้ในอาณาจักรที่ไม่มีเป้าหมาย และอาณาจักรที่ไร้สาระของความไม่มีอะไร” (บรรจง บินกาชัน, 2527 : 24) แม้ว่ามนุษย์มีความแตกต่างจากสิ่งต่างๆ ด้วยสติปัญญาของการรับรู้ด้วยตนเองก็ตาม แต่มนุษย์ก็ยังคงมีความสับสนเกี่ยวกับปฐมกำเนิดและชะตากรรมของตนเองมาตลอด

¹ นักปรัชญา อรรถิภาวนิยม (Existentialism) ชาวฝรั่งเศส เกิดปี ค.ศ.1905

ด้วยความสับสนเหล่านั้น สายสัมพันธ์ (2525 : 9) ได้เขียนไว้ในหนังสือ ทฤษฎีเกี่ยวกับวิวัฒนาการว่า อแนกซิมานเดอร์ (ANAXIMANDER) นักปรัชญากรีกโบราณมีความเห็นว่า “ชีวิตอาจจะเปลี่ยนแปลงได้” ส่วนเอมเปโดเคลส (EMPEDOCLES) นักปรัชญากรีกโบราณอีกคนหนึ่งกล่าวว่า “สัตว์และพืชที่มีรูปร่างลักษณะต่างๆ อาจจะเปลี่ยนแปลงไปที่ละน้อย จนกลายเป็นสัตว์และพืชที่มีรูปร่างยุ่งยากสลับซับซ้อนพิสดารได้” สำหรับ อริสโตเติล (ARISTOTLE) มีความเห็นว่า “มนุษย์นั้นมีวิวัฒนาการด้านรูปร่างอยู่ตลอดเวลา...”

ทัศนะต่างๆ ของนักปรัชญากรีกโบราณก็ยังสร้างความสับสนในปัญหาเกี่ยวกับปฐมกำเนิดของมนุษย์ ต่อมานักวิวัฒนาการนิยมร่วมสมัย เช่น ย้ง แบพติสต์ เดอ ลามาร์ค (JAN BAPTISTE DE LAMARCK 1744-1829) นักสัตววิทยาชาวฝรั่งเศส ชาร์ลส์ ดาร์วิน (CHARLES DARWIN 1809 - 1882) นักธรรมชาติวิทยาชาวอังกฤษ และ เอิร์นสต์ แฮคเกิล (ERNST HAECKEL 1841-1919) นักวิทยาศาสตร์ชาวเยอรมัน ต่างก็ได้พิสูจน์ถึงแหล่งกำเนิดของสิ่งมีชีวิต แต่ขณะเดียวกันต่างก็สามารถอธิบายถึงการวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิตเซลล์เดียวกลายเป็นมนุษย์ โดยที่ลามาร์ค (LAMARCK) ได้นำทฤษฎี การใช้หรือไม่ใช้ (THEORY OF USE AND DISUSE) เขาอธิบายว่า “สิ่งแวดล่อมมีอิทธิพลต่ออวัยวะของสัตว์ ถ้าหากสัตว์ อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ต้องใช้อวัยวะนั้น ๆ ก็จะมีอวัยวะนั้น ๆ เติบโตขึ้นมาใช้ ถ้าหากอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ต้องใช้อวัยวะนั้น ๆ อวัยวะนั้น ๆ จะไม่เกิดขึ้นหรือเสื่อมโทรมลงไป การเปลี่ยนแปลงของอวัยวะนี้จะเป็นกรรมพันธุ์ถ่ายทอดไปยังลูกหลานได้ และเป็นเหตุให้เกิดวิวัฒนาการขึ้น” (วิรุพท์ สุวรรณกิตติ, 2512 : 474)

เป็นที่น่าสังเกตว่า ปัญหาเกี่ยวกับปฐมกำเนิดของมนุษย์ตามทัศนะนักวิวัฒนาการนิยมยุคโบราณและร่วมสมัย ได้ศึกษาวิเคราะห์และวิจัยเพื่อหาคำตอบในปัญหาเกี่ยวกับปฐมกำเนิดของมนุษย์ แต่การศึกษาเหล่านั้นก็ยังไม่บรรลุผลและมีอาจให้คำตอบที่กระจ่างชัด ยิ่งกว่านั้นยังเพิ่มความสับสนในปัญหาเกี่ยวกับปฐมกำเนิดของมนุษย์อย่างกว้างขวางอีกด้วย

สำหรับทัศนะอิสลามได้ให้ความสนใจเป็นกรณีพิเศษ ดังที่มุฮัมมัด ฟูอาด อับดุลบากี, (MUHAMMAD FU'AD ABD AL-BAQI, 1991 : 119) กล่าวว่า “อัลกุรอานได้กล่าวถึงมนุษย์ทั้งหมด 65 อายุขัย เพราะมนุษย์นั้น อัลเลาะห์ได้ส่งมาปกครองโลก ดังที่

อัลเลาะห์ทรงตรัสไว้ในอัลกุรอาน (อัลบะกอเราะฮ : 30) ความว่า “และเมื่อครั้งที่องค์อภิบาลของเจ้าได้ตรัสแก่มลาอิกะฮ์ว่า “ข้าปรารถนาที่จะสร้างผู้สืบทอด (มนุษย์) ขึ้นบนพื้นพิภพ...” จากอายะฮ์² ที่กล่าวมานี้แสดงว่ามนุษย์เป็นสัตว์โลกที่อัลเลาะห์ทรงเลือกให้มาครอบครองโลก ครั้งเมื่ออัลเลาะห์ทรงสร้างมนุษย์(อาดัม³) สมบูรณ์แล้ว พระองค์ทรงส่งเขา (อาดัม) มาครอบครองโลกพร้อมกับพระองค์ทรงให้วิชาความรู้เกี่ยวกับนามสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่บนพื้นโลกแก่อาดัม โดยที่พระองค์ทรงตรัสไว้ในอัลกุรอาน (อัลบะกอเราะฮ : 31) ความว่า “และพระองค์ทรงสอนอาดัมให้รู้บรรดาชื่อทั้งหมด (สรรพสิ่ง)”

เมื่อมนุษย์สืบทอดและอาศัยอยู่บนพื้นโลกเป็นเวลายาวนานนับพันๆ ปี มนุษย์ก็เริ่มเกิดความสับสนและสงสัยในตนเอง เช่น ชาวอาหรับยุคญาฮิลียะฮ์⁴ มีทัศนะว่า “มนุษย์ได้วิวัฒนาการจากสัตว์มาก่อน ต่อมาก็ได้วิวัฒนาการเป็นมนุษย์หรือไม่ก็เป็นสัตว์ตลอดไป (FARUQ DUSUQI, 1983 : 113)

ถ้าพิจารณาถึงสภาพของมนุษย์และสัตว์ตามทัศนะของชาวอาหรับยุคญาฮิลียะฮ์จะพบว่ามนุษย์และสัตว์มีสภาพอย่างเดียวกัน โดยที่มนุษย์มิได้มีความแตกต่างจากสัตว์แต่อย่างใด ฉะนั้นอาจสรุปได้ว่า มนุษย์ตามทัศนะของชาวอาหรับยุคญาฮิลียะฮ์นั้นคือสัตว์ แต่ถ้าศึกษาวิเคราะห์และวินิจฉัยในปรากฏการณ์ที่เป็นความจริงด้านสารัตถะตามธรรมชาติของมนุษย์แล้ว จะพบว่ามนุษย์มีความแตกต่างจากสัตว์และสามารถแยกมนุษย์ออกจากสัตว์อย่างสิ้นเชิง เพราะความแตกต่างเหล่านี้ เป็นเหตุให้มนุษย์มีข้อสงสัยในตนเองและตั้งคำถามว่า พวกเรามาจากไหน มีความเป็นมาอย่างไร ปฐมกำเนิดมาจากสิ่งใด

การพิจารณาความสับสนและข้อสงสัยดังกล่าว โดยที่อัลเลาะห์ทรงตรัสไว้ในอัลกุรอาน (อัลอาลัก : 1) ความว่า “จงอ่านเถิด (มุฮัมมัด) ด้วยพระนามแห่งองค์อภิบาลของเจ้า ผู้ทรงสร้าง”

¹ คำว่า “มลาอิกะฮ์” เป็นคำภาษาอาหรับ หมายถึง ทูตของอัลเลาะห์

² คำว่า อายะฮ์ หมายถึง โองการ

³ อาดัม หมายถึง มนุษย์คนแรกของโลก

⁴ ยุคก่อนที่ศาสนาอิสลามได้เผยแผ่อิสลาม

อายะฮ์ที่กล่าวมานี้ ศาสดานูฮัมค็อถลิลลอลฮุอะลียะฮ์ลิลัม¹ ได้เปิดเผยแนวคิดพื้นฐานของอัลกุรอานที่เกี่ยวกับผู้สร้างมนุษย์และสรรพสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ในจักรวาล พระองค์ทรงคริสต์ไว้ในอัลกุรอาน (อิรเราะหมาน : 1-5) ความว่า "พระผู้ทรงยิ่งใหญ่ในความกรุณา ทรงสอนอัลกุรอาน ทรงบันทึกลงบนผืนกระดาษ ทรงสอนมนุษย์ให้รู้ในการขึ้นใจ (ด้วยภาษาต่างๆ แต่ละชุมชน) คงอาทิลัย์และคงเคื่อนค่างโคจร ไปตามคำวณ (ที่แน่นอน).."
อายะฮ์ที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นว่าอัลเลาะห์เป็นผู้ทรงสร้างมนุษย์และสรรพสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ในจักรวาล

สิ่งที่กล่าวมาข้างต้น ถ้าหากนำปัญหาเกี่ยวกับปฐมกำเนิดของมนุษย์มาศึกษาวิเคราะห์จะได้รู้สิ่งต่าง ๆ เกี่ยวกับมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นธรรมชาติหรือปฐมกำเนิดของมนุษย์ ตามทัศนะอิสลาม และชี้แจงให้เห็นถึงปฐมกำเนิดของมนุษย์ซึ่งควรค่าแก่การศึกษาวิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ในการวิจัยปฐมกำเนิดของมนุษย์ตามทัศนะอิสลามนี้ ผู้วิจัยจะนำคัมภีร์อัลกุรอาน อรรถาธิบายอัลกุรอาน อัลหะดีษ และงานเขียนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลทั้งประเภทปฐมภูมิ (PRIMARY SOURCES) ทุติยภูมิ (SECONDARY SOURCES) และตติยภูมิ (TERTIARY SOURCES) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ในปัญหา

¹ คำว่า "ก๊อถลิลลอลฮุอะลียะฮ์ลิลัม" เป็นคำสรรพนามแทนศาสนานูฮัมค็อถลิลลอลฮุอะลียะฮ์ลิลัม และมีความสันติสุขแก่ท่าน

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาธรรมชาติของมนุษย์ตามทัศนะนักปรัชญาทั่วไปและทัศนะอิสลาม
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบธรรมชาติของมนุษย์ตามทัศนะนักปรัชญาทั่วไปกับทัศนะอิสลาม
3. เพื่อศึกษาปฐมกำเนิดของมนุษย์ตามทฤษฎีของ ชาร์ลส์ ดาร์วิน และทัศนะอิสลาม
4. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบปฐมกำเนิดของมนุษย์ตามทฤษฎีของ ชาร์ลส์ ดาร์วิน และทัศนะอิสลาม

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ได้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ตามทัศนะนักปรัชญาทั่วไป และทัศนะอิสลาม
2. ทำให้รู้ถึงปฐมกำเนิดของมนุษย์ตามทฤษฎีของชาร์ลส์ ดาร์วิน และทัศนะอิสลาม
3. ได้เอกสารประกอบการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาสาขาปรัชญาและศาสนา

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบธรรมชาติและปฐมกำเนิดพื้นฐานของมนุษย์ตามทัศนะนักปรัชญาทั่วไป ทฤษฎีวิวัฒนาการของชาร์ลส์ ดาร์วิน และทัศนะอิสลาม จากคัมภีร์อัลกุรอาน อรรถาธิบายอัลกุรอาน อัลหะดีษ และเอกสารอื่น เช่น วิทยานิพนธ์ของ มะหฺมุด อุสมาน (Mahmud Uthman, 1987) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดวิถุนิยมสมัยใหม่และท่าทีอิสลาม (al-Fikr al-Maddi al-Hadith Wa Mawqif al-Islamiyah) และงานวิจัยของ มะหฺฟูซ อาลี อาซาม (Mahfuz Ali Azam, 1986) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีวิวัฒนาการตามทัศนะอิสลาม : ศึกษาเปรียบเทียบ (Nazariyah al-Taṭawwur 'Ind Mufakir al-Islami : Dirasah Muqaranah)

วิธีการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยจากเอกสาร (Documentary Research)

3 ประเภท

- 1.ประเภทปฐมภูมิ (Primary Sources) เช่น อัลกุรอาน อัลหะดีษ
- 2.ประเภททุติยภูมิ (Secondary Sources) เช่น อรรถาธิบายอัลกุรอาน และงานเขียนอื่นที่เป็นภาษาอาหรับ
- 3.ประเภทตติยภูมิ (Tertiary Sources) เช่น สารานุกรมอิสลาม และงานเขียนอื่นๆ ที่เป็นภาษาไทยและมาลายู

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ (Analyse) และเปรียบเทียบ (Compare) โดยศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากคัมภีร์อัลกุรอานรวมทั้งอรรถาธิบายอัลกุรอาน อัลหะดีษ และงานเขียนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและนำเอาข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ตีความตามทัศนะอิสลาม โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 บท คือ

บทที่ 2 กล่าวถึงนิยามและธรรมชาติของมนุษย์ตามทัศนะนักปรัชญาทั่วไป และทัศนะอิสลาม พร้อมเปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่างกับทัศนะอิสลาม

บทที่ 3 กล่าวถึงปฐมกำเนิดของมนุษย์ตามทฤษฎีของชาร์ลส์ ดาร์วิน และทัศนะอิสลาม พร้อมกับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทฤษฎีของชาร์ลส์ ดาร์วิน กับทัศนะอิสลาม

บทที่ 4 บทวิเคราะห์

บทที่ 5 บทสรุป